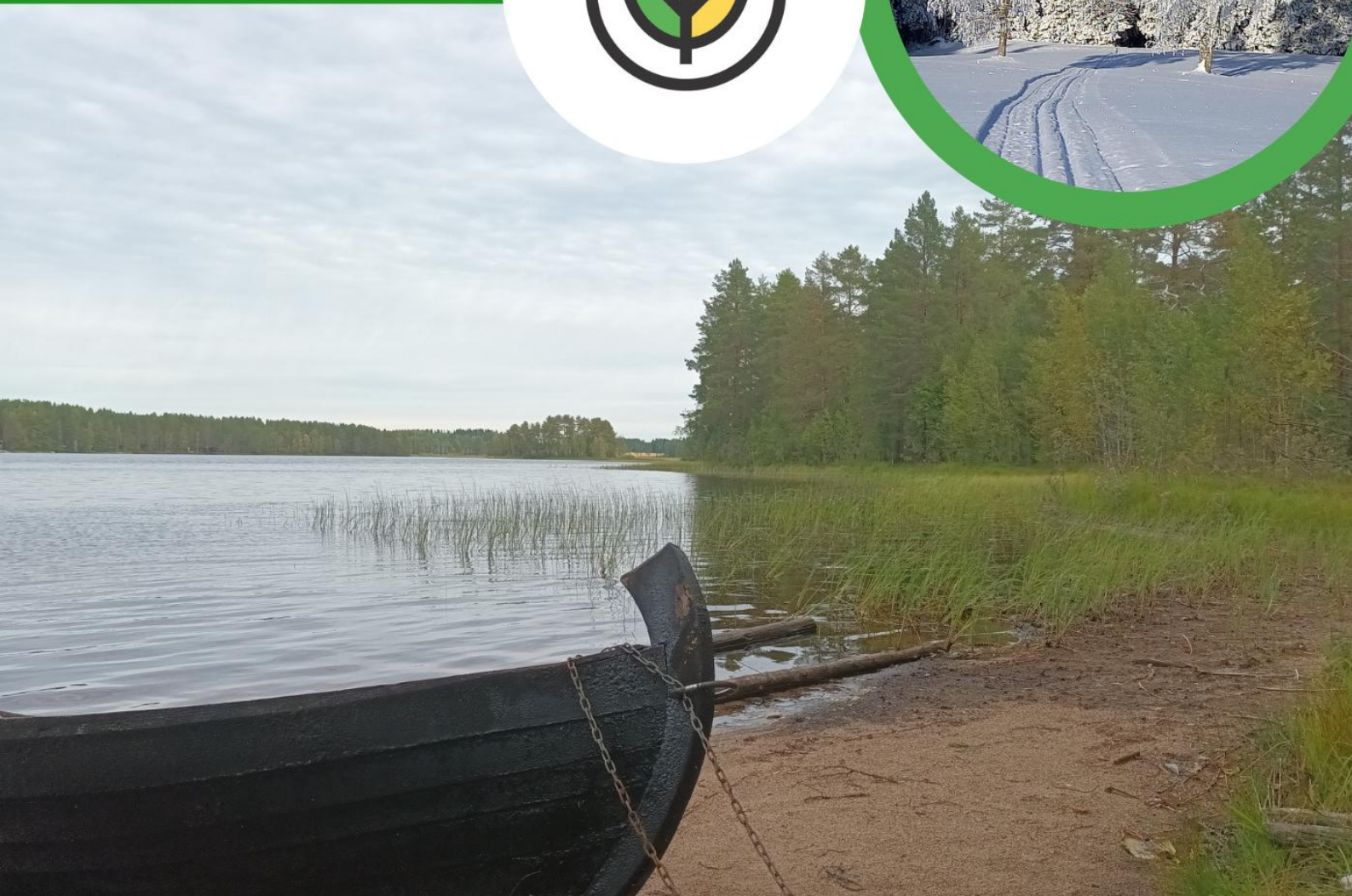

UURAISTEN HYVINVOINNIN VUOSIRAPORTTI 2025

JOHDANTO

1. VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2025

1.1 Väestön hyvinvoinnin tila

1.1.1 HYTE-kerroin

1.1.2. Prosessi-indikaattorit

1.1.3. Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

1.2 VUOSI 2025 LUKUINA

2. NYKYTILA JA TAVOITTEET

3. HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN ERILLISOHJELMAT JA – SUUNNITELMAT

4. VUOSIKERTOMUKSEN LAATIJAT JA HYVÄKSYJÄT

5. LOPUKSI

UURAINEN

JOHDANTO

Tässä raportissa kuvataan hyvinvoinnin tilaa Uuraisten kunnan näkökulmasta vuonna 2025. Uuraisten kunnassa tehdään vuosittain hyvinvoinnin raportti, koska kunnan tehtävä on seurata kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin.

"Hyvinvointi tarkoittaa kokonaisuutta, jossa ihminen voi fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti mahdollisimman hyvin. Se ei ole pelkästään sairauden puuttumista, vaan laajempi kokemus tasapainosta ja hyvästä olostä omassa elämässä." Copilot 21.1.2026

Vertailuarvoina käytetään Keski-Suomea sekä kunnista Toivakkaa ja Petäjävettä. Nämä kunnat ovat samankaltaisia kuntia Uuraisten kanssa. Vuonna 2025 ei toteutettu kaikkia kyselyitä, joten osa tiedoista voi olla myös muilta vuosilta. Vertailuarvot ovat vuosilta 2015–2025.

Kerran valtuustokaudessa valmistuu laaja hyvinvointikertomus ja vuosittain raportoidaan kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilaa.

Kuvan lähde:

https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/141083/Hyvinvointikertomus%20prosessina_paivitetty.pdf?sequence=1&isAllowed=y (25.3.2025)

1. VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2025

1.1. Väestön hyvinvoinnin tila

Väestön hyvinvoinnin tilaa seurataan valtakunnallisista lähteistä saaduilla tiedoilla.

Tässä raportissa kuvataan, että miten Uuraisten kunnassa on edistetty kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia. Indikaattoreina hyödynnetään valtakunnallisista lähteistä saatua tietoa.

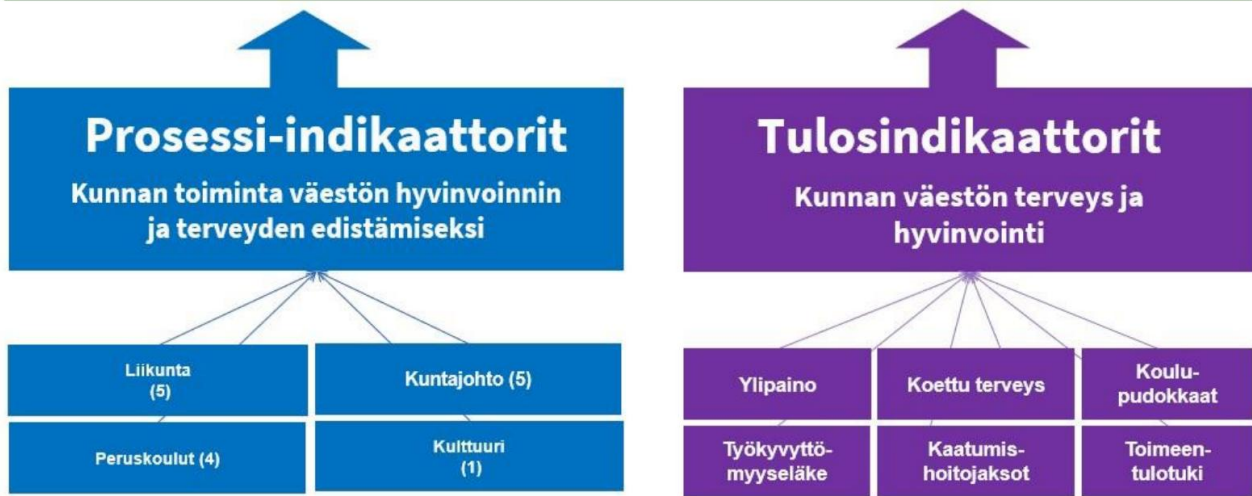
1.1.1. HYTE-kerroin

HYTE-kerroin on kunnalle tärkeä asia. Se on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtiosuuden lisäosa. Kuntien saaman valtiosuuden suuruus määräytyy osaksi HYTE-kertoimen mukaan. HYTE-kertoimeen vaikuttaa 21 eri indikaattoria, jotka saattavat vaihtua.

Uuraisten kunnan HYTE-kertoimet vuonna 2025

Uuraisten HYTE-kerroin v. 2025	63
Uuraisten HYTE-kerroin, 1 000	71,2
Uuraisten HYTE-kerroin ___ / asukas v. 2025	19,5 / asukas
Uuraisten Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo	82
Uuraisten Tulosindikaattoreiden keskiarvo	45

Kuntien HYTE-kerroin

Vertailu aikaisempiin vuosiin (Lähde Sotkanet.fi)

	2022	2023	2024	2025
HYTE-kerroin, /asukas	19,7	20,7	19,8	19,5
HYTE-kerroin 0-100	69	73	64	63
HYTE-kerroin, 1 000	71,5	74,4	71,6	71,2

1.1.2. Prosessi-indikaattorit ja miten ne toteutuvat Uuraisilla

Prosessi-indikaattorit kuvaavat toimintaa ja ne mittaavat nykytilannetta. Ne vastaavat kysymykseen: "Minkälaista kunnan terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen työ on". Prosessi-indikaattoreita on 15 kpl ja ne jakautuvat seuraavasti:

Prosessi-indikaattori	Indikaattori	Miten kysytään ja milloin?	Miten Uuraisilla?
Kuntajohto			
	Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista	THL, Teaviisari Kevät 2025	Valtuustolle tuodaan esille toimintakertomuksessa mennyt vuosi. Tavoitteena toimittaa vuosittainen hyvinvointiraportti valtuuston nähtäväksi.
	Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista	THL, Teaviisari Kevät 2025	Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa ei ole tarkkoja mittareita, joissa seurataan väestön hyvinvointia. Tavoitteena on lisätä taloussuunnitelmaan ja talousarvioon mittarit ja seurata niiden toteutumista
	Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja	THL, Teaviisari Kevät 2025	Tavoitteena on saada tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen lausunto hyvinvointi ja terveytavoitteiden toteutumisesta.

	terveystavoitteiden toteutuminen		
	Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä	THL, Teaviisari Kevät 2025	Vapaa-aikasuunnittelija tekee kunnassa hyvinvointikoordinaattorin tehtäviä. Toinen kunnan hyvinvointikoordinaattori on peruspalvelujohtaja.
	Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja	THL, Teaviisari Kevät 2025	Kunnan asukkaita pyritään osallistamaan, joten myös heiltä pyydetään mielipiteitä. Vuonna 2025 oli esimerkiksi kysely kuntalaisilta: "Kuntalaisten ajatuksia Uuraisten kunnan Hyvinvointisuunnitteluun". Myös erilaisilla nettikyselyillä (tarvittaessa paperinen kysely) pyritään saamaan myös kuntalaisten ajatukset esille.
Liikunta			
	Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa	THL, Teaviisari Kevät 2024 (seuraava kevät 2026)	Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuudesta on kerrottu toimintakertomuksessa (esim. liikuntaleireille ja uimakouluun osallistujat). Tavoitteena on tuoda vuosittaisessa hyvinvointiraportissa esille lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta.
	Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten	THL, Teaviisari Kevät	Kunta järjesti v. 2025 kolme kertaa vuodessa järjestöjen ja toimijoiden illan

	yhteiskokouksen	2024 (seuraava kevät 2026)	(4.2./15.5./19.8. yht. 38 osallistujaa) Lisäksi oli yhteiset HYTETU-neuvottelut 27.11. (5 hlö)
	Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille	THL, Teaviisari Kevät 2024 (seuraava kevät 2026)	Uuraisten kunnassa järjestettiin v. 2025 ilmaisia Harrastamisen Suomen mallin kerhoja.
	Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakkoarviointiin	THL, Teaviisari Kevät 2024 (seuraava kevät 2026)	Uuraisilla ei ole tehty vaikutusten ennakkoarviointia kirjallisesti. Tavoitteena on tehdä vaikutusten ennakkoarviointia jatkossa.
	Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä	THL, Teaviisari Kevät 2024 (seuraava kevät 2026)	Vapaa-aikatyöryhmään kuuluu 8 hlö. Se kokoontui v. 2025 4 kertaa (28.1./13.5./26.8./25.11.). Vapaa-aikatyöryhmässä on edustajia eri järjestöistä sekä vanhus- ja vammaisneuvostosta ja nuorisovaltuustosta.
Peruskoulu			
	Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin tarkastaminen kolmen	THL, Teaviisari Syksy 2025	Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuuden tarkastukset kunnossa.

	vuoden välein		
	Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa	THL, Teaviisari Syksy 2025	Oppilaiden poissaoloja seurataan wilman avulla.
	Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit	THL, Teaviisari Syksy 2025	Hirvasella, Koulukeskuksella ja Höytiällä on pitkä liikuntavälitunti.
	Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä	THL, Teaviisari Syksy 2025	Kouluissa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokasuosituksia.
Kulttuuri			
	Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä	THL, Teaviisari Kevät 2025	Vuoden 2025 kyselyn perusteella tehty THL:n Teaviisari-tilastointi osoittaa Uuraisten kunnan resurssoinnin toimineen kyselyn kaikilla osa-alueilla positiivisen nousujohteisesti. Kulttuurisuunnitelmaa toteutettiin käytännössä kaikin mahdollisin osin niin tapahtumatuotannon, kulttuurikasvatuksen kuin museotoimenkin osalta

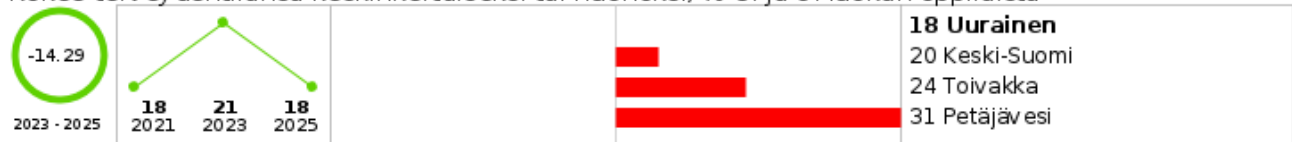
1.1.3. Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

Tulosten mukaan vuonna 2025 oli muutamia arvoja, joihin on kiinnitettävä huomiota. Sellaiset on merkitty punaisella isolla laatikolla. Kaikki tulokset eivät ole vuodelta 2025, jonka vuoksi joissakin tuloksissa tutkimusvuosi on merkitty sinisellä laatikolla.

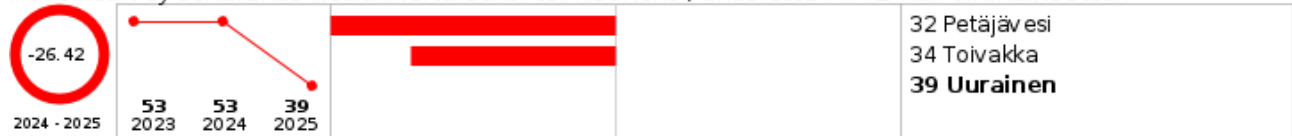
HYTE-KERROIN JA ELINVOIMA

HYTE-kerroin

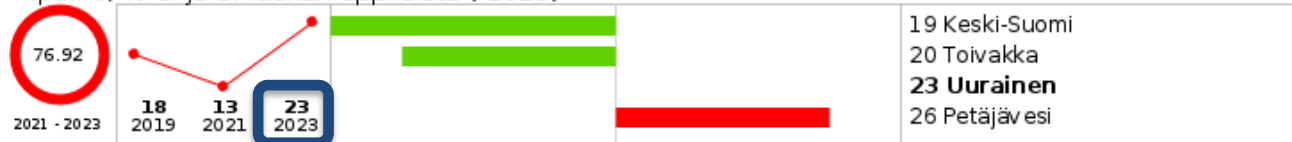
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

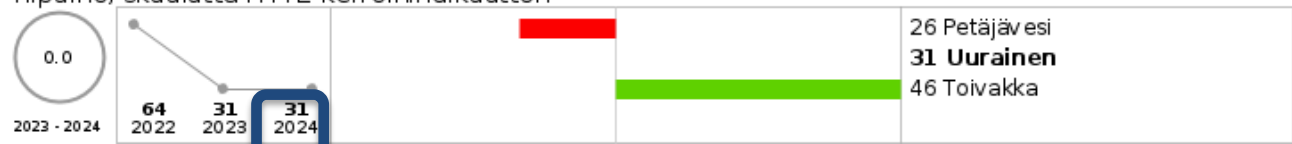
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

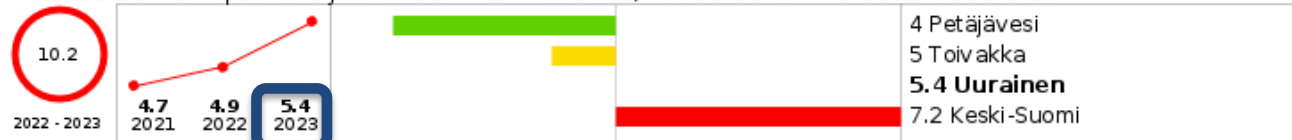
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (-2023)

Ylipaino, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

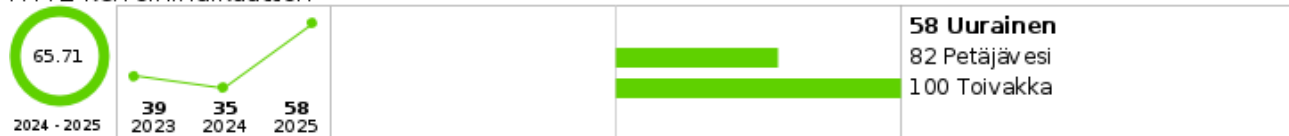
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

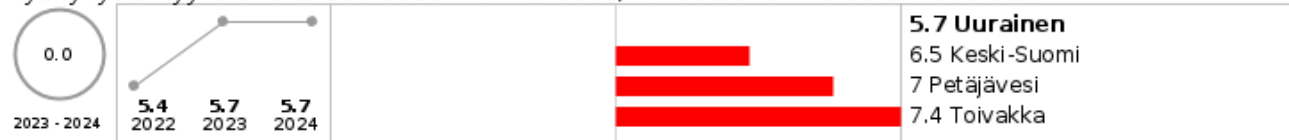
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

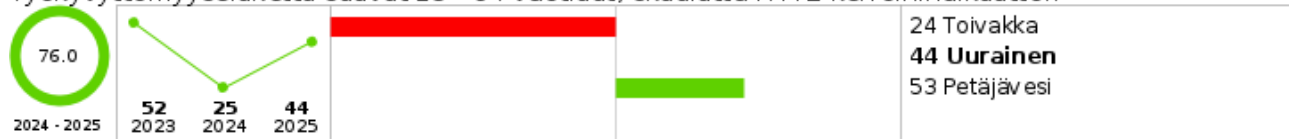
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

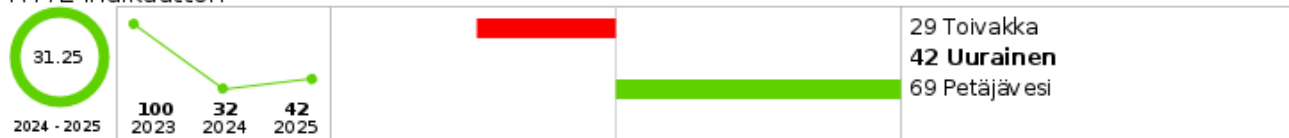
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

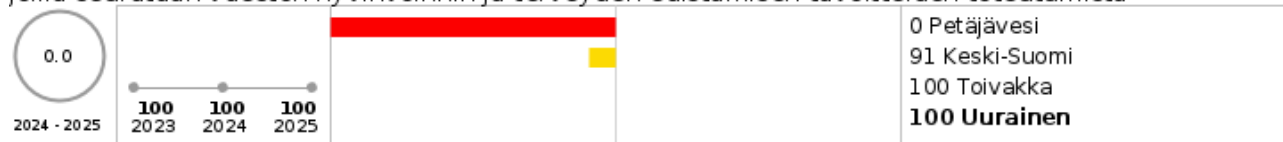
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori

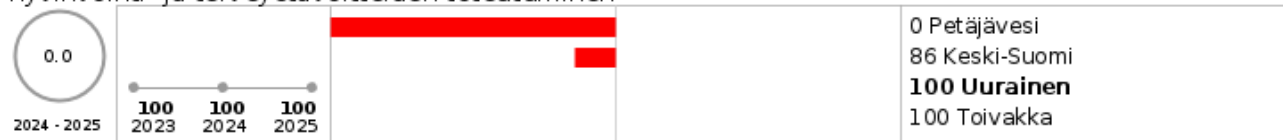
Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista

Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen

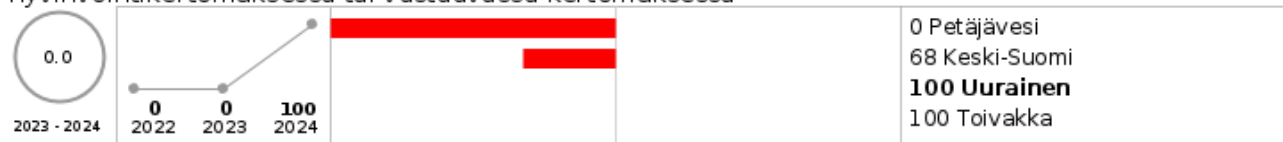
Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä

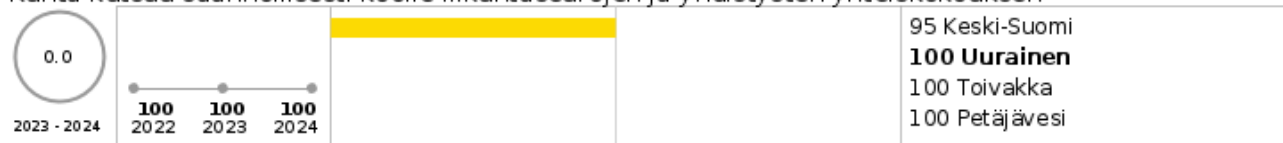
Kunnan palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja

Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa

Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen

Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille

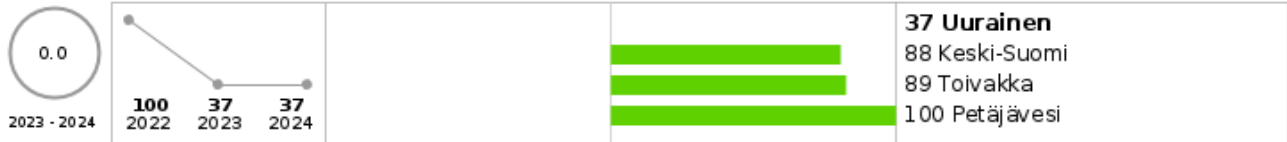
Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakkoarviointiin

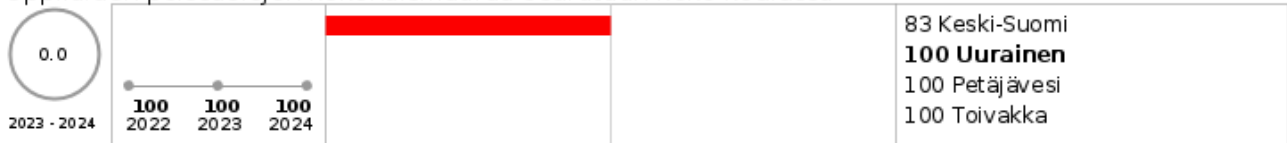
Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä

Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuus sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus

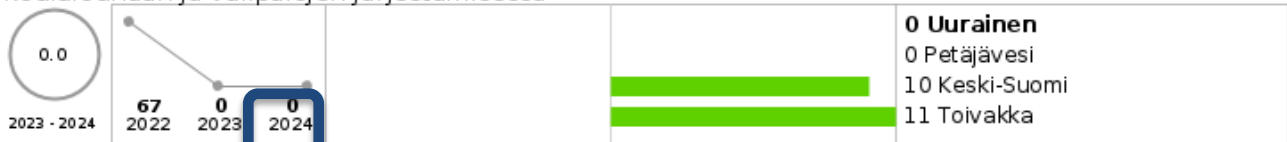
Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa

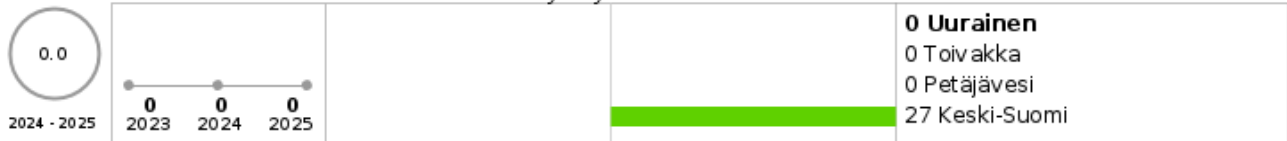
Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit

Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä

Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä

Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

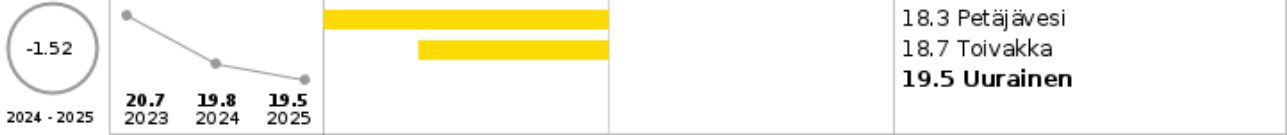
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

HYTE-kerroin, 0 - 100

HYTE-kerroin euroa / asukas

HYTE-kerroin, 1 000 euroa

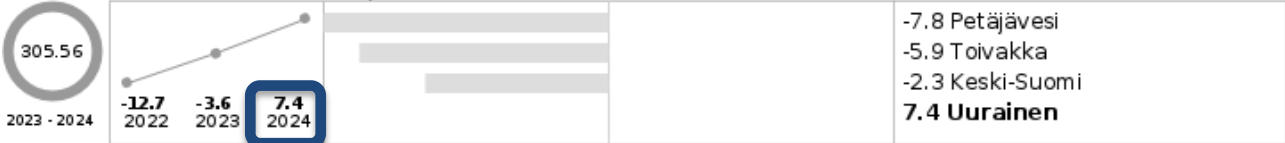
Elinvoima / Väestö

Väestö 31.12.

Vuonna 2025 oli 3659 asukasta.

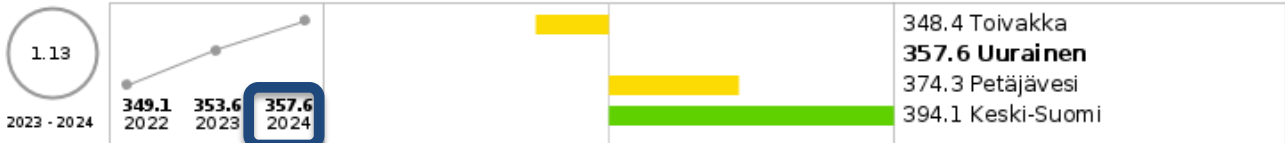
Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

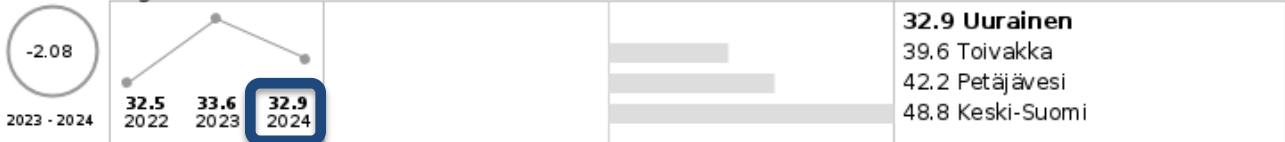
Lapsiperheet, % perheistä

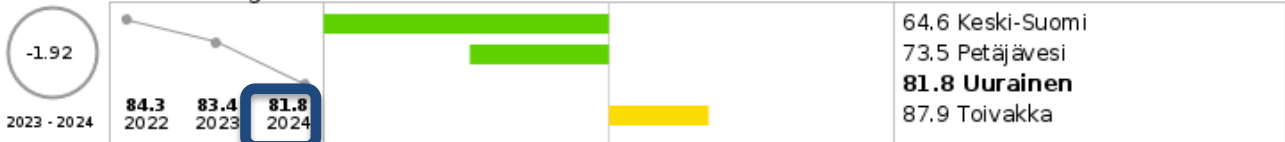
Koulutustasomittain

Yhden hengen asuntokunnat, % asuntokunnista

Huoltosuhde, demografinen

Väestöennuste 2030 (laskettu 2024)

TALOUS, HYTE-KERROIN JA ELINVOIMA - Yhteenveto

Uuraisten kunnan HYTE-kerroin on laskenut hieman viimeisen vuoden aikana (-1,6%).

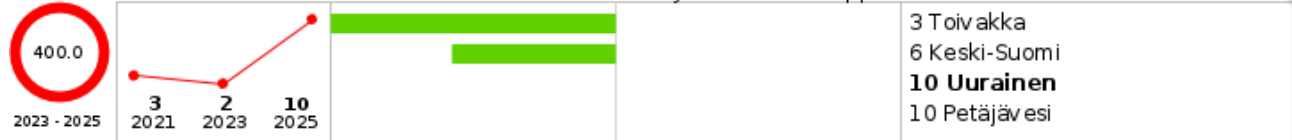
Tavoitteena on saada positiivisia muutoksia aikaan.

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

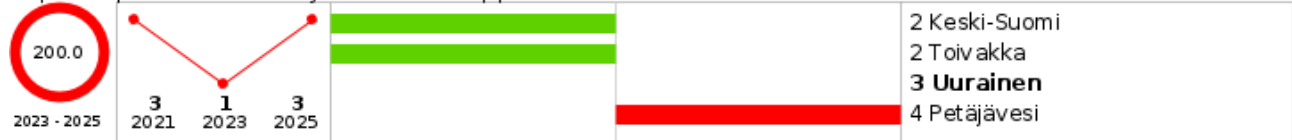
Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

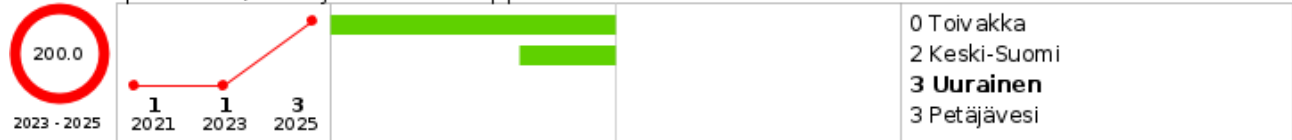
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

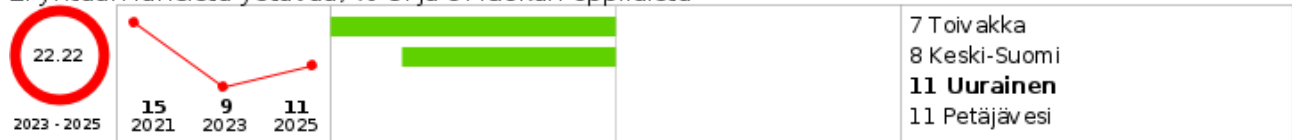
Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

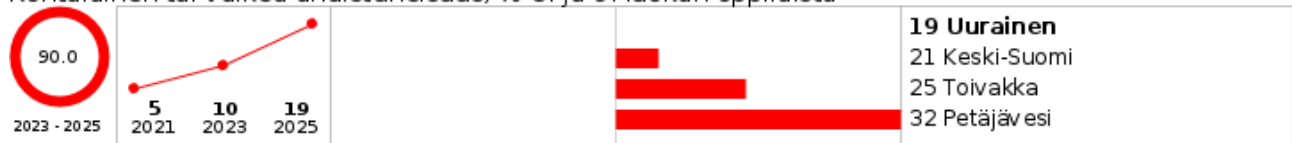
Nuuskaa päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

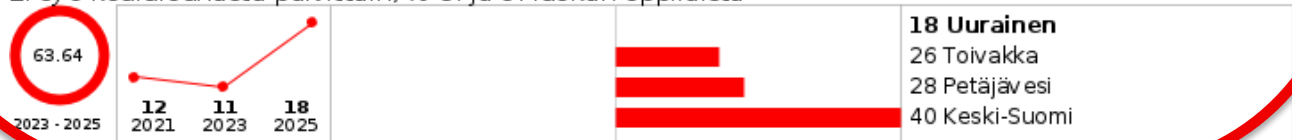
Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista

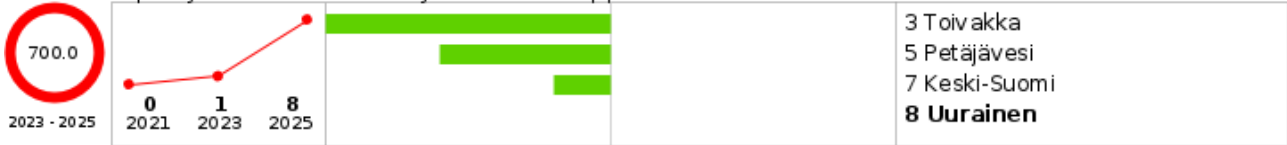
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

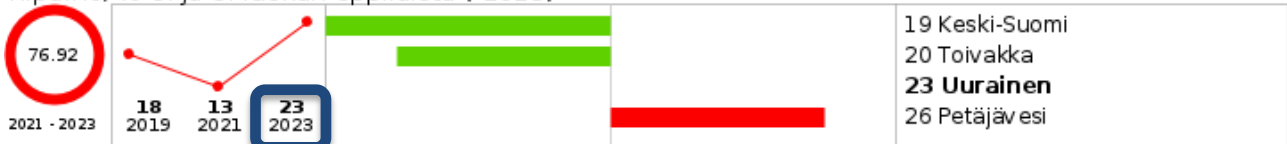
Pelaa rahapelejä viikoittain, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Kokee terveydentilansa keskinäiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

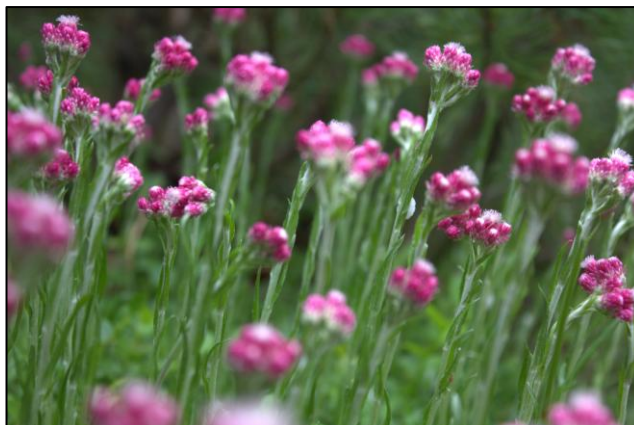
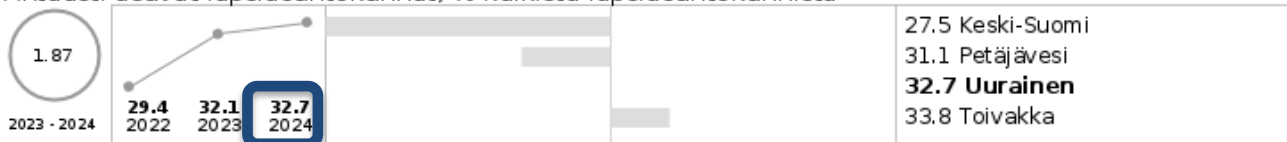

Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (-2023)

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

Palvelut

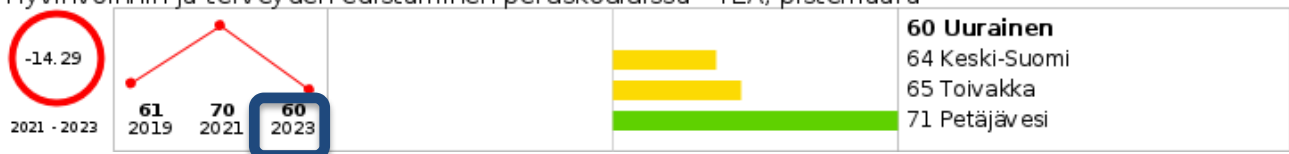
Varhaiskasvatus

Syntymävuosi	tilasto 2025	neuvolan kirjoilla	vaka/eo	kuntalisä	jonossa vakaan
2019	49	49	49		
2020	56	54	55		2
2021	51	53	45		4
2022	36	34	31		2
2023	49	50	28	26	7
2024	60	57	24	24	8
2025	32	31	1	4	10
2026	Ennuste 32 syyskuun alkuun				

- 1–5-vuotiasta kunnan lapsista 73,8 % on varhaiskasvatuksen palveluiden piirissä (tilanne 4.2.2026)
- Kirjoilla varhaiskasvatuksessa lapsia yhteensä 234 kpl (tilanne 10.2.2026), joista 196 on varhaiskasvatuksessa, 22 kerhossa ja 16 pelkässä esiopetuksessa

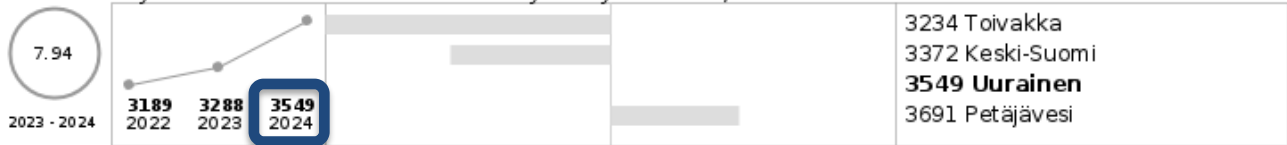
Koulu

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa - TEA, pistemäärä

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0 - 7-vuotiasta

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET – Yhteenveto

Kouluterveyskyselyn tulosten mukaan rahapelaaminen on lisääntynyt.

Noin joka viides yläkoululainen kokee ahdistuneisuutta.

Vuonna 2025 Uuraisilla oli 208 yläkoululaista.

NUORET JA NUORET AIKUISET

Hyvinvointi

Palvelut / Sosiaali- ja terveydenhuolto

Lastensuojelun avohuollon asiakkaat, 18 - 24-vuotiaat vuoden aikana, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL)

TYÖIKÄISET

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä

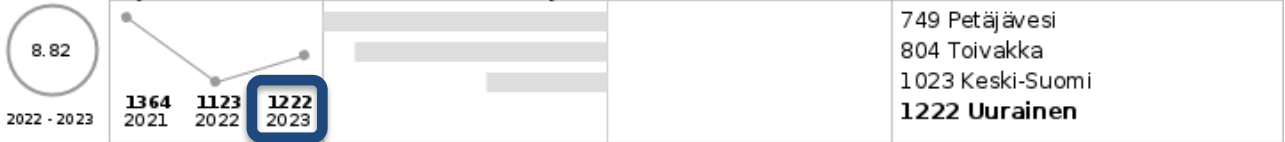
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

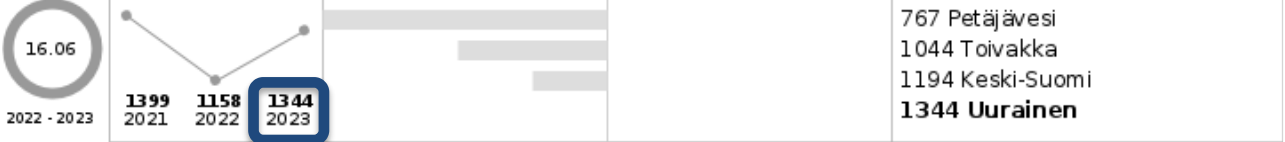
Palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 15 - 49-vuotiailla / 1 000 vastaavan ikäistä

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 50 - 64-vuotiailla / 1 000 vastaavan ikäistä

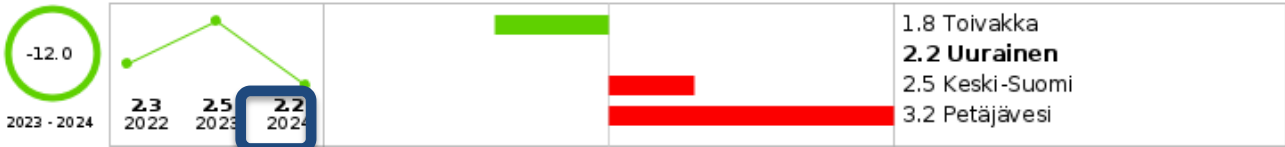

IKÄIHMISET

Hyvinvointi

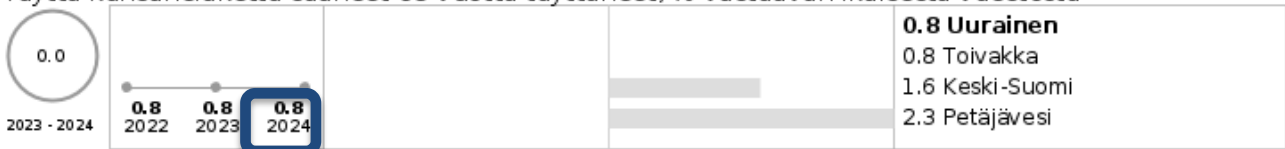
Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Opiskelu, työ ja toimeentulo

Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä

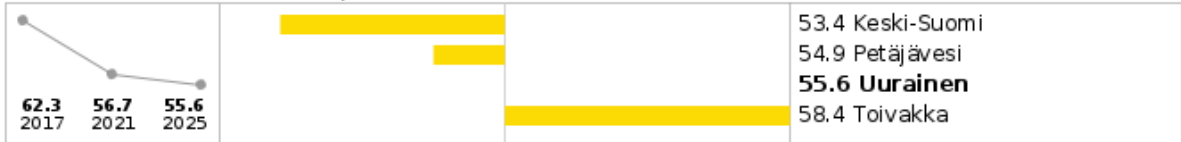

KAIKKI IKÄRYHMÄT

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Aänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

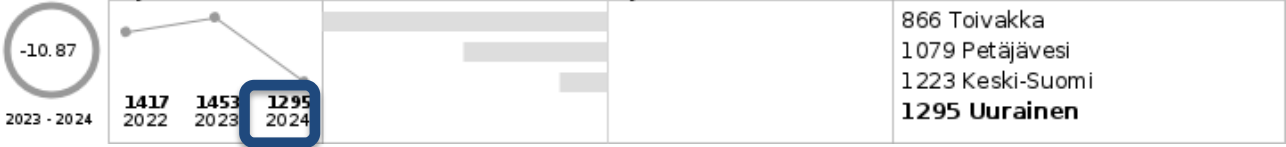
Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

Palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta

1.2. VUOSI 2025 LUKUINA

Uuraisilla	2024	2025
Asukasluku 31.12.2025	3655 hlö	3659 hlö
Alle 29 vuotiaita	1242 hlö	1261 hlö
Nuorisotalo auki	124 päivää	169 päivää
Käyntikertoja nuorisotalolla	1405	3166
Kirjaston lainauksia	71 893 kpl	69 803 kpl
Kuntosaliasiakkaita	537 hlö	887 hlö
Urheiluseurojen alle 18-vuotiaat jäsenet	239 hlö	282 hlö
Ikäihmisten kuntosali- ja tasapainoryhmän käyntikerrat	–	461

2. NYKYTILA JA TAVOITTEET

Nykytila

Uuraisten kunnassa on niukat resurssit hyvinvointityöhön. Vapaa-aikasuunnittelija on nimetty hyvinvointivastaavaksi ja hän hoitaa tehtäviä oman työnsä ohessa (Liikunta 65% ja nuorisio 35%). Tämän vuoksi myös tavoitteet ja painopisteet on huomioitava resurssien mukaiseksi. Tavoitteena oli edistää pienen kunnan mukaisilla resursseilla kuntalaisten hyvinvointia.

Vapaa-aikasuunnittelija on osallistunut seuraaviin työryhmiin vuoden 2025 aikana:

- Keski-Suomen Liikuntaverkosto, Ravitsemustyöryhmä, Ehkäisevän päihdetyön työryhmä sekä väkivallan ehkäisyn työryhmä, Kuntien hyvinvointikoordinaattorit, HVA:n hyvinvointityöryhmä, K-S Nuorisotyöverkosto, Liikenneturvallisuustyöryhmä, Uuraisten kunnan Hyvinvointityöryhmä, Uuraisten Liikuntatyöryhmä

Tavoitteet

- Tavoitteena on tuottaa resurssien puitteissa kuntalaisille hyvinvointia. Ja reagoida mahdollisiin muutoksiin.
- Tavoitteena on luoda mittaristo, jolla hyvinvointia voidaan mitata
- THL:n sivuilla sanotaan: "Hyvinvointikertomustyö onnistuu vain yhdessä tekemällä". Tavoitteena onkin saada kaikki mukaan hyvinvointityöhön.

Lähde: <https://thl.fi/aiheet/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/hyvinvointijohtaminen/hyvinvointijohtaminen-kunnassa/kunnan-hyvinvointikertomus#asiakirjat> (27.3.2025)

3. Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

Uuraisilla tehtiin vuonna 2025 Liikkumisohjelma. [Uuraisten Liikkumisohjelma 2025.pdf](#)

4. VUOSIKERTOMUKSEN LAATIJAT JA HYVÄKSYJÄT

Vuosikertomusta 2025 on laatinut vapaa-aikasuunnittelija yhdessä Hyvinvointityöryhmän sekä eri toimijoiden kesken (koulut, kulttuuri).

Vuosikertomus viedään sivistyslautakunnan kokoukseen 11.3.2026.

5. LOPUKSI

Uuraisten kunnassa pyrittiin vuonna 2025 panostamaan kuntalaisten hyvinvointiin niillä resursseilla, joita meillä oli käytössä.

Uuraisilla oli vuonna 2025 paljon hyvää. Kehitettävää on myös vielä, mutta sen eteen ollaan valmiita tekemään töitä.

Tavoitteena on hyvinvoiva kuntalainen.

UURAINEN